

BULLETIN # 1

Inleiding

*Over fotografie, de liefhebberij die ons bindt aan onze club FKA, is in boeken, tijdschriften, en de ontelbare bronnen op internet zo'n beetje alles te vinden. Toch wil ik eens onderzoeken of een periodiek bulletin jullie aanspreekt. Na het nul-nummer ontvang je vandaag nummer **1**.*

Hierna maken jullie samen de balans op en besluiten we over doorgaan of stoppen.

Vincent

1. Historie   *hoe het allemaal begon (deel 2)*

De Fransman Louis Jacques Mandé Daguerre werkte samen met Joseph Nicéphore Niépce (die in 1826 de eerste succesvolle foto had genomen, zie ook bulletin nummer 0)

De naam Daguerre valt ook vaak als de uitvinder van de fotografie. Dat kwam door de daguerreotype, het eerste succesvolle fotografische procedé in 1839. , een methode waarbij op grotere schaal foto's konden worden gemaakt. (Dit was na de na de dood van Niépce.)

De methode bestond uit een gepolijste koperen plaat, bedekt met lichtgevoelige zilverzouten. Wanneer de fotograaf deze plaat in een camera plaatste en aan licht blootstelde (met tijden van 5 minuten tot wel een uur)

ontstond er een afbeelding direct op de plaat, een proces dat bekend staat als een direct positief . Het maken van daguerreotypieën was een behoorlijke technische klus en er kwamen een aantal gevaarlijke chemicaliën bij kijken, waaronder kwik, cyanide en zwavelzuur . Er waren zelfs berichten dat sommige fotografen kwikvergiftiging kregen. Bij die lange sluitertijden werden de personen vastgezet en ondersteund met allerlei hulpmiddelen. Zie de stoel hier rechtsboven.

Meetinstellingen

bepaalt hoe de camera de belichting instelt

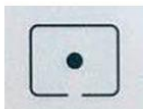

MATRIX, automatische instelling

Dit werkt heel goed, als er geen specifieke 'gevoelige' gebieden in de scène aanwezig zijn of je onderwerp beeldvullend is. De helderheid varieert namelijk binnen de meeste scènes, waardoor de belichting instelling slechts voor een deel ervan echt correct is. Scènes met hoge contrasten geven bijvoorbeeld altijd problemen.

CENTRUMGERICHT Camera meet het hele beeld, maar kent het meeste gewicht toe aan gebied in het midden. Klassieke meetmethode voor portretten

SPOTMETING is nog nauwkeuriger. Slechts het gebied binnen het spotmetingkader wordt gemeten. Deze methode wordt meestal gebruikt voor het handmatig instellen van de belichting.

2. Techniek

Spotmeting

Hoe gebruik je spotmeting om betere foto's te krijgen?

Bij spotmeting meet de lichtmeter van de camera alleen een heel klein stukje. Je kunt daarmee een klein onderdeel van je onderwerp meten, zonder dat je ernaar toe hoeft te gaan (als dat al kan). Je kunt dus preciezer meten, dingen buiten de meting houden. Maar dat wil nog niet zeggen dat je automatisch betere foto's krijgt.

De lichtmeter van je camera is een instrument dat de gemiddelde helderheid van een fotografisch onderwerp meet. Dat is middengrijs. Het wordt ook wel 18% grijs genoemd. 18% van het licht dat erop valt, wordt gereflecteerd. En dat is ook de reflectie van een gemiddeld onderwerp/scène.

Dus: we hoeven met de spotmeting alleen maar te meten op een deel van het onderwerp dat net zo licht/donker is als middengrijs. Dan weet je in elk geval zeker dat dát gedeelte precies goed van helderheid op de foto komt.

Het komt erop neer dat je weet waarop je moet meten, dat zal duidelijk zijn. Meet je met je spotmeting op een wit vlak, dan wil de camera daar middengrijs van maken: je zult een te donkere foto krijgen. Kies dus een deel van het onderwerp, waarvan de helderheid overeenkomt met middengrijs.

Schaduwen en lichte partijen

Als je alleen op witte of heel donkere plekken meet dan is het nodig om vaak minstens 2 stops op witte onderwerpen over te belichten! Hetzelfde, maar dan omgekeerd geldt voor zwarte onderwerpen. Dus minsten 2 stops onderbelichten.

Voorbeeld: Witte muur met rood luik/raam en groen boompje

Wit moet wit blijven, met doortekening. Grote kans dat dit normaal een te grijs plaatje wordt.

Spotmeting op een witte plek op de muur, belichtingscorrectie +2 of belichting handmatig 2 stops ruimer ingesteld.

Previsualiseren

Met spotmeting ben je de helderheden van je onderwerp de baas. Je meet een detail en bepaalt vervolgens hoeveel dat detail op de foto lichter of donkerder dan middengrijs zal zijn. Lastig is dat je daarbij niet door kleuren moet laten misleiden.

Het komt erop aan dat je weet waarop je moet meten, dat zal duidelijk zijn

Voorbeeld: donkergeel en middengrijs, hoe verhouden die zich ten opzichte van elkaar? Hier is oefening nodig. Het helpt zeker om daarvoor in zwartwit te werken. Dan zie je in welke helderheden de kleuren worden omgezet.

3. Vormgeving *deel 2* *licht, kleur, vorm en ruimte*

In het nul nummer ging het kort over het effect van een gekozen brandpuntafstand op het perspectief in je foto. Andere aspecten van de vormgeving die bepalend zijn voor de indruk en sfeer van je foto zijn licht, kleur, vorm en ruimte. Over elk van deze beeldaspecten is een boek te schrijven.

Het woord fotografie komt van de twee Griekse woorden phos en graphos. Phos betekent licht en graphos betekent schrijven of tekenen. Ik beperk me dus tot de essentie van de fotografie: **Licht**. Zonder licht geen kleur. Kleur bepaalt in hoge mate de sfeer door bijvoorbeeld koude en warme kleuren, of door harde kleurcontrasten of juist een monochrome keuze te maken. De kleurtemperatuur van het licht kun je in je camera al instellen en daarmee al behoorlijk de sfeer veranderen. Licht schept ook de illusie van ruimte en vorm op het tweedimensionale fotovlak door middel van schaduwwerking. Vormen kun je door middel van sturing van het licht meer of minder plasticiteit geven. Licht kun je harder of zachter of diffuser maken, je kunt de richting (o.a. meelicht, strijklicht) vaak beïnvloeden, kies je voor tegenlicht dan ontstaan er al snel silhouetten en daardoor krijg je platte vormen. Licht is vaak medebepalend voor de compositie. Kijk maar eens naar de foto van Kertész op de volgende pagina. De afwisseling tussen schaduw en licht zorgt hier voor een ritmische verdeling. Het bolvaasje ervaren we als een bolle vorm door de eigen schaduw en de slagschaduw accentueert het platte vlak van het tafelblad.

Vitor Schietti (fotograaf uit Brazilië) schildert met licht.

4. Fotograaf *André Kertész (Boedapest 1894-New York 1985)*

Zijn werk wordt gekenmerkt door een subtiele elegantie door balans in geometrie en emotie, tussen licht en schaduw. Hoewel hij misschien minder bekend is dan zijn tijdgenoten, vormde Kertész een cruciale schakel in de evolutie van de fotografie. Zijn invloed is onmiskenbaar en zijn visie revolutionair. Hij geloofde niet in technische perfectie omwille van de techniek—*"Foto's kunnen technisch perfect zijn, maar zonder expressie blijven ze leeg,"* zei hij ooit. Zijn beelden raakten iets diepers, iets intuïtiefs. Hij wist van het alledaagse iets etherisch te maken: een stoel, een boek, een bril werden in zijn lens omgetoverd tot poëtische metaforen.

'**Chez Mondrian**' (1926) is een subtiel en gelaagd meesterwerk waarin André Kertész **de** essentie van Piet Mondriaans leefruimte en geest vangt. De foto toont een verstilde hoek van Mondriaans Parijse atelier: een sobere trap, een deur met een glas-in-loodraam en een enkele vaas met een bloem. De compositie ademt eenvoud en precisie, volledig in lijn met de schilderijen van Mondriaan zelf en waarop Kertész het abstracte gedachtegoed van Mondriaan vertaalt naar fotografie. De geometrische lijnen, de strakke vormen en het spel van licht en schaduw creëren een visuele harmonie die doet denken aan Mondriaans 'De Stijl' principes. Toch blijft de ruimte menselijk en poëtisch, met de zachte, asymmetrische toevoeging van de bloem als subtiel contrast met een vermelding dat de bloem door Mondriaan is wit geschilderd vanwege zijn afkeer voor de kleur groen.

5. Ik fotografeer omdat..... *drie leden vertellen....*

Nico:

Ik ben begonnen met fotograferen in tachtiger jaren omdat ik in die tijd in mijn vakanties wat langere reizen heb gemaakt naar bestemmingen in het verre oosten van Europa en Azië.

Deze foto's houden mijn herinnering aan deze reizen levend. Daarna wilde ik mijn kennis vergroten en volgde cursussen en ging zelf ook foto's afdrukken in mijn donkere kamer. Hier is ook mijn liefde ontstaan voor zwart/wit fotografie. Een tijd lang niet gefotografeerd maar uiteindelijk begon het weer te prikkelen. Ik ben altijd opzoek naar hoe het licht valt en probeer dit vast te leggen. Veel fotografen houden niet van nabewerking maar dat vind ik heerlijk om te doen. Vaak kan ik uren bezig zijn om het beste uit een foto te halen. Nog leuker is het om een foto die eigenlijk in eerste instantie niet erg goed is, met behulp van nabewerkings software toch bijzonder te maken.

Verder vind ik het ook leuk om foto opdrachten te doen. Dit loopt uiteen van een leuk feest, de jaarlijkse plantenmarkt, foto's maken voor de wijkkrant tot het fotograferen van een congres. Hierbij ontmoet je interessante en leuke mensen en werkt fotografie voor mij ook als een middel om in de maatschappij te staan.

Voor mij is fotograferen een mooie hobby waarbij nog veel te leren valt.

Gert-Jan:

Naast dat fotografie een scheppende bezigheid is voor mij fotografie een vorm van communiceren met de ander, maar bovenal met mezelf. Vaak lukt het beter om een beeld te maken dan dit in woorden te vangen. De handeling van fotograferen lijkt op meditatie, je kunt er helemaal in op gaan, je verbinden met het onderwerp.

Martijn:

Waarom fotografeer ik? : ik fotografeer vooral omdat het leuk vind om de dingen op mijn manier te laten zien, vaak eenvoudige dingen waar anderen aan voorbij lopen en die dan laten zien op een nieuwe manier. Verder met model/portretfotografie is de sociale interactie een leuk iets, en je doet anderen ook een plezier met de resultaten...